

O FRANTOVI
KNOFLÍČKOVI

Franta byl kluk jako každý jiný, měl dvě nohy, dvě ruce, hlavu taky měl a v ní dvě oči a uši, ale co mu dělalo starosti, byl jeho nos. Zdědil po matce takový nosánek. Zdálo se mu, že s ním vypadá jak nějaké princátko, jenže on by rád tátovský nosan nebo alespoň klukovský nos. A třebaže se zajímal o auta, dovedl rybařit na přívlač i muškařit a na šedesátce předběhl každého spolužáka, většina to přehlížela a říkala mu *knoflíčku*.

Snad i proto, že se svým nosíkem tolik zabýval. Zkoušel ho zvětšit kuličkami i jinými předměty, ale jen se přitom málem udusil. Strkal do něj všechny svoje prsty včetně palců, ale akorát mu krom *knoflíčku* začali říkat *šťouro*. Ať se za něj tahal sebevíc, zvětšení nedocílil, jen zrudnutí, až mu krom *knoflíčku* a *šťouro* přezdívali *šašo*, ačkoli šaškové na rozdíl od klaunů rudé nosy nemají.

Nakonec už ani nesportoval, ani nerybařil, jen se zabýval svým malým nosem. Provedl si také drobnou plastickou operaci, jenže plastelína mu z tváře brzy odpadla.

Už se zdálo, že se s tím nedá nic dělat, ale právě když smutnil před televizí, zahlédl v ní pohádku o Pinocchiu, dřevěném chlapečkovi, kterému lhaním narostl nos. *To je ono*, řekl si Franta, *dycky jsem byl čestnej, to proto mám mini-nos!* Rozhodl se tedy lhát. Jenže v tom neměl moc praxi. Vůbec nevěděl, odkud začít.

Ten den šel na kontrolu k lékaři, a tak když se ho doktorka ptala, kolik mu je let, odpověděl *sedm-desát*. Doktorka se zarazila.

Na to vypadáš velmi dobře, podivila se.

Jím hodně zeleniny, vysvětlil Franta.

Dobře děláš, smála se doktorka.

Když však Franta přiběhl k zrcadlu, zjistil, že se nosík nezměnil. Nechápal. Byla ta lež moc malá? Nebo chybil, když hned po lži mluvil pravdu? Zeleninu skutečně jedl. Nevěděl. Jisté však bylo, že příště musí být důslednější.

Když se druhý den vrátil ze školy a matka se zeptala, jak se tam měl, opáčil, že v ní vůbec ne-

byl. Matka byla v šoku – z jejího hodného Františka je záškolák? Okamžitě volala panu učiteli, aby ho omluvila, ale ten jí oznámil, že Franta nechyběl. Matka se na Frantu pro jeho výmysl chvíli zlobila, ale pak si řekla, že asi jen vtipkoval, a laškovně mu pocuchala vlasy. Nos zůstal nezměněný. Ani když Franta prohlásil, že se už nikdy neumyje, a hned vlezl do vany, nosíkem to nepohnulo.

Franta z toho nemohl v noci spát. Ať se snažil sebevíc, z každé jeho lži byl vtip. Ve škole se nedovedl soustředit. Až v okamžiku, kdy paní učitelka našla Burdovi tahák a on ho zapřel, došlo Frantovi, kde asi dělá chybu. Na rozdíl od Burdy se Franta pokaždé choval dobře a pak tvrdil, že ne, což je spíš skromnost než lež, a na lhaní se tedy zřejmě musí naopak. Jenže co vyvést špatného? Ublížit nikomu nechtěl, klamat taky ne, dokonce ani balamutit či podvádět – leda porušit nějaká pravidla? A že byl ve škole, řešení měl na dosah.

Hned o přestávce doběhl pro školní řád, popadl ho i s rámem a začal bádát: *Student by měl dbát na pořádek a čistotu ve škole i v areálu – přezouvat se – zdravít všechny zaměstnance školy včetně hostů – v prostorách školy odkládat pokrývku hlavy – nezakrývat si obličej šátkem – své názory vyjadřovat slušným způsobem...*

Franta si tedy narazil kšiltovku a začal se procházet po chodbě, dokud ho nezastavil učitel se slovy: *Když se přijde do světnice, sundává se...?*

... Kulovnice, opáčil Franta drze.

Učitel se jen zasmál a šel dál. Neúspěch Frantu podráždil. Věděl, že musí být důslednější. Nazul si tenisky, tvář si omotal posmrkaným kapesníkem a pak v čepici, nepřezutý a maskovaný začal pochodovat po škole. Zvedal nohy tak vysoko, aby každý viděl, že se nepřezul. Jenže nepozastavil se nad tím ani zeměpisář, kterého bezmála nakopl a k tomu velmi důrazně nepozdravil. Franta už měl všeho tak akorát dost. V rozčilení popadl odpadkový koš a začal ho rozsy-pávat po chodbě. Válel ho sem tam, házel chleby po stěnách, kopal do slupek. Takové běsnění už samozřejmě zaujalo. Zvláště pana školníka Slípku.

Co to děláš, ty caparte nepřezutý? vyběhl na něj.

Já to nebyl, řekl Franta.

Já tě viděl! opáčil Slípka.

Já to nebyl, stál si Franta za svým, načež strčil ruku do koše a hodil na zem pecku.

Co to děláš? křičel školník.

Nic, odpověděl Franta.

To už Slípka nevydržel a popadl Frantu za ucho.

A tak se stalo, že Frantovi lhaním nenarostl nos, ale ucho, protože mu ho školník Slípka vytahal. Franta posmutněl. Nos měl dál jako knoflíček a k němu ucho jak satelit. Navíc zaslechl spolužačky, že si povídají, jaký to byl pěkný kluk, zatímco teď připomíná polovičního slona. Dřív si zřejmě ošklivost namlouval, ale teď se zdála nepochybná. Dost možná Pinocchiův příběh špatně pochopil – vypráví o tom, že lhaní zvětšuje nosy, nebo o tom, že se na každém lháři projeví?!

Franta si musel na své veleucho zvykat, čistit šlo jen štětkou na záchod a spát na něm nemohl. Brzy mu však došlo, že díky němu neslyší jen své spolužačky šeptat, nýbrž také dalekou hudbu a zejména své spolužáky, jak plánují podvody při testu a další lumpárny. Dospěl tak k myšlence, že když se mu lhaním ucho zvětšilo, mělo by jít podobně i zmenšit. Konkrétně pravdou. Nenapadlo ho tedy nic jiného než o vši té nekalé činnosti informovat pana učitele.

Jenže ani žalování nebyla pro chudáka Frantu nejšťastnější volba. Když naprášil spolužáka Burdu, že dává za úplatu na omluvenky kradená razítka, Burdu zkažený byznys tak dopálil, že si na Frantu počkal a vrazil mu takovou dělovku mezi oči, že se Frantův nosík rozplácl a opravdu začal připomínat knoflík.

Franta pochopil, že se svým vzhledem moc nenadělá a že na něj dbal možná až moc a že pro něj dokonce zapomněl na všechny ty klučicí věci, které jsou vlastně mnohem podstatnější, protože nos a uši má kdekdo, zatímco chytat ryby dneska už jen tak někdo neumí. Využil přitom i své zvětšené ucho, naslouchal pohybům ryb jako rybáři v Malajsii a skvěle mu to vycházelo. Nosil domů ohromné úlovky, a když se to rozkřiklo, nikdo už se nesmál jeho nosu a neříkal mu *knoflíčku*, ale povídalo se o něm, že má *čuch na rybu*.

